

بندی مرغہ

لیکوال: داکٹر معمار حشمت اللہ اتمر
پیخلیک: وری / کا ۴۰۶ پیردی

Ketabton.com

بندی مرغه

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: بندی مرغه

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله، و، اتمر،،

ایډیټور:

د پڅښتنی ډیزان: ډاکټر معمار حشمت الله، و، اتمر،،

خپرنډوی:

چاپشمیر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت – وړی / کال ۱۴۰۶

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، ټي اخځ
بنووني ترې د گټې اخیستنې اجازه نه شته.

بندی مرغه

.....

لړلیک

چوپړی

سرلیک

- ۱..... پڅښتنی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکي پوهه:
- ۴..... لړلیک
- ۵..... ترانې (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادښتونو له پاره:
- ۸..... کیسه، داستان یا ناول:
- ۵۳..... د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۵۸..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۵۹..... د امکان او وخت په صورت کې.
- ۶۰..... د پڅښتنی څټ

بندي مرغه

.....

تران (پيل، شروع، بريد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود
ماني او کاینات يي د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل
سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د
ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت
يوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولي نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه
راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کې د اعتراف، تباهي او بي
وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل د کوشنيانو(کوچنيانو)، تنکيو ځوا نانو له پاره
ښکلي داستان (کيسه، يا ناول) وليکم او د خپلو کتابونو مينه والو او
لوستونکو سره يي گډ (شريکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال يوازي معماران او انجينران نه دي، نه بايد
اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کي توپير راوړم
چي د هرې څانگي مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ
کړي چي ليکني مي توپير و لري او هم به مي مينه وال ډېر شي.

بندی مرغه

.....

پاکه ربه!

ز مور له پاره خپله لاره به ستونزي كړه، تر څو مور له تا پرته بل څوك و نه وینو او نه یې پیژنو. ز مور سره مرسته و كړه تر څو مو په وجود كې د غرور نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

يادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوك چې دا كتاب لولي په ډېر درنښت هېله كيږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې كتاب د بيا كتنې له پاره، زما سره گډ (شريكه) كړئ.
- انځورونه د گوگل سايت نه د داستان مطابق اخيستل شوي دي.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

بندی مرغه

.....

د یادښتونو له پاره:

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

..... ۵-

..... ۶-

..... ۷-

..... ۸-

..... ۹-

..... ۱۰-

بندې مرغه

.....

کيسه، داستان يا ناول:

جمعه دين اکا په کڅ کې ژوند کوه.

کڅ ډېر ښکلی او شين و.

هرې خوا راز، راز شني ونې ښکارېدې.

پوه خوا يې ښکلي او چټ غرونه او بلې خوا يې سين(سيند يا درياب)
و.

کڅ کې ميوې لرونکې ونې هم پرېمانه وې.

الته به راز، راز مرغی راتلې بيا به د هغه ځای نه نورو سيمو ته
کډه کوه.

د جمعه دين درې ځامن وو.

هغه لور نه درلوده.

مشر زامنو به يې کار کوه او د ټولو نه کشر يې د کار سره مينه نه
درلوده.

د کشر زوی نوم يې تورگل و.

تورگل به کله ناکله د خپل پلار او ورونو سره مرسته کوه.

د هغه مينه د دام کېنولو او مرغيو ښکار سره وه.

هغه به دامونه او پټکې جوړوې او غولکه يې هم درلوده.

هغوی کومه خپله ځمکه نه درلوده.

بندي مرغه

.....

هغوی به د کلي خان ځمکه کره او د هغه پورې اړوند بزگر کور کې اوسېده.

د هغوی کور یوه لویه کوټه درلوده چې په یوې خوا کې یې غوډل کوم کې چې غواګانې، خره تړل کېدل او بلې خوا کې به هغوی ژوند کوه.

د کوټې مساحت اته ویشت متره مربع وه چې سور یې څلور متره او اوږدوالی یې اوه متره وو.

په غوډلې کې آخور(واښه خور یا کاه خور) شتون درلود.

کوټې یوه د لرګي دروازه درلوده او یوه کوشنۍ کړکې د روښنایي او د هوا د تبادلې له پاره.

د دروازې سور(بر یا غرض) یې اتیا سانتي او اوچت والی یې هم یو مترو پنځوس سانتي و.

دروازې دوې پلې درلودې کومې چې هرې پلې سور یې څلوېښت سانتي وې.

یوې دروازې زنځیر درلود او بلې یې پوزه (بېنېچه).

کړکۍ خورا کوشنۍ یانې (یعنې) پنځوس سانتي په پنځوس سانتي کې وه.

کړکۍ یوازې چوکاټ درلود او کومه د خلاصېدو پله (پاڼه) او شیشه یې نه درلوده.

بندې مرغه

.....

په ژمي کې به يې ورته پلاستيک ټکواهه او پسرلي کې به يې بېرته لري کوه.

بام يې خټين او يوه موری يې درلوده.

موری هم د نغري د پاسه وه چې دود ترې د باندې و وځي.

بام ته هم يوه خټېنه زينه وه چې هېڅ راز کټارې يې نه درلودې.

د باران په ورځو کې به ختل او پورته کېدل خورا گران (دروند، سخت) وو.

بام د باندې خوا نه، يوه لرگي ناوه درلوده.

د کوټې مخې ته يوه غټه د توت ونه هم وه چې توتان يې بې دانه وو.

جمعه دين په ونې کې خپلو زامنو ته، ټال اچولي و.

ټال ته به د کلي نور ماشومان هم راتلل او ټال به يې خوړه.

ونه ډېره اوچته وه.

راز، راز مرغان به په ونې کې کښېناستل.

ماښام به د چونچونو او ښارو گانو شورما شور وو.

تورگل به د شپې له خوا په غولکې ښکار کوه.

د هغوی او نورو گاونډيانو چرگان او چرگي به هم ونې ته خټې او خانگو کې به کښېناستي.

شپه به يې تېروه او ملا آذان سره به بېرته کښته کېدې او شاوخوا به گرزېدې.

بندې مرغه

.....

د ونې لاندې يوه کوشنۍ برنده (سوپه، صوفه) وه.
جمعه دين به کله ناکله پر برنډې بیده کېده.
ځينې وختونه به الله ښځې ټولېدې او غورې به يې کوي.
وختونه تېرېدل او تورگل هم لوېده.
د پسرلي ورځې وې.
تورگل له خوبه وختې پاڅېد.
دام او پټکي يې له ځانه سره واخيستي.
دام يې پر ځمکې کېښود.
پټکي يې د ونو په څانگو کې کېښودې.
مرغۍ، ډېرې لږې وې.
څه وخت تېر شو.
لمر را وخوت.
اوا(هوا) توده(گرمه) شوه.
هغه وړی شو.
دام او پټکي يې الله پرېښودې او خپله کورته لاړ.
مور يې تود جوارۍ په تبي پوخ کړې او شين چای هم تيار و.
هغه کوټي ته ننوت.

بندی مرغه

.....

سلام یی واچوه.

مور یی د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا تورگل د نغري سره نږدې کښېناست.

پر نیمځي یی پلټی و وه.

مور یی دسترخوان هغه ته نږدې کړ.

تود جواړی یی پرې کښنود.

بیا یی په پیاله کې، چای واچوه او هغه ته یی نږدې کړ.

بوره نه وه.

هغې مسین کڼداني (قڼداني) چې په کې توره گوره (گره) وه، هم

تورگل ته نږدې کړه.

هغه د کڼداني سر خلاص او یوه کوشنی چکی گوره یی ترې

واخیسته.

بیا هغه یی په ډبرې ماته څه یی په جب او نوره یی د چای او ډودی

سره وخوړه.

خېټه یی مړه او شکر یی و وېست.

بیا له ځایه پاڅېد (اوچت) شو.

خپل واسکت یی له ځانه و باسه او د کوتې په مېخ کې یی زوړند

کړ.

تاخچې ته لاړ او غولکه یی واخیسته.

بندی مرغه

.....

هغه يې په غاړه کې واچوه.

بيا يې خټو نه جوړ شوي گاتي هم واخيستل او په جبونو کې يې واچول.

په کوټې کې وگرځېد.

بيا د باندې شو او د کلا دروازي ته، لاړ.

دروازې نه و وت او د دام او پټکو خوا، روان شو.

الته نږدې شو.

پټکې کې يوه مرغی بنده شوې وه.

هغه منډې کړې او پټکې ته يې ځان ورساوه.

په پټکې کې يوه ښکلې مرغی بنده شوې وه.

بندی مرغه

.....

د مرغی نوم آدم چهره او ډېر ښکلی رنگ يې درلود.
تورگل پټکه له ونې واخيسته او پر ځمکې کښېناست.
مرغی يې په کين لاس و نيوه او غوښتل يې چې پر ښی (راسته)
لاس يې خلاصه کړي.
مرغی د تورگل په لاس باندې، خوله ولگوه.
خو تورگل هغه خوشې نه کړ.
بيا د پټکې يې خلاصه کړه او په لاس کې يې ټينگه و نيوه.

بندې مرغه

.....

مرغی به د تورگل پر لاس خوله لوگه تر څو یې خوشې کړي مگر
تورگل هغه خوشې نه کړه او کور ته یې ورسوله.

په ونه کې یې کپس زورند و کوم چې مرغه یې مردار شوي و.

تورگل کپس را کښته او مرغی یې په کې بنده کړه.

بیا یې څه شولې په کوچني لوبني کې واچوي او کپس ته یې د ننه او
یوې خوا کې یې کېښودې.

بیا یې جام راوخیست او د منگي نه یې اوبه واخیستې او هغه ته یې
په اوبوخورکې (اوخورکې) کې واچوي.

بیا یې کپس د ونې په څانگې کې بند کړ.

څو ځل یې د کپس شاوخوا وکتل چې کوم لرگی یې مات نه وي او
هغه د کپس نه، و نه وځي.

کپس جوړ وه.

بیا هغه ورو، ورو بېرته لاړ.

د کلي نه د باندې او پټو ته لاړ.

دامونو ته یې وکتل.

څو مرغی په کې بندې وې.

یوه، یوه به یې خلاصوه او پر چاکو به یې حلاله وه.

بیا به یې بال پیچه کوي او د پولې تر شا (څټ) به یې ایښودې.

تر غرمې یې غزمې و کړې.

بندی مرغه

.....

د نورو خواوو نه به مرغی شری او دامونو خوا ته یی لیری.

غرمه شوه.

اوا هم توده شوه.

مرغی د سیمي و تېښتېږي.

لری سیموته لاری.

تورگل هم دام تول کړ.

هغه یی په آچي (دوې شاخه لرگی د غولکي په شان) واچوه.

پټکي یی هم د ونو د څانگو نه خلاصی کړي، تر څو نور څوک یی وې نه سي.

بیا یی مرغی هم په لاس کي و نیوي او کلي خوا روان شو.

کلي ته ورسېد.

د ننه شو او خپلي کوتي ته لاړ.

کور کي څوک نه وو.

مور یی په بلې برنډې ډوډی پخوي.

پلار او وروڼه یی په کروندو کي، کار کاوه.

دام او پټکي یی پر برنډې کښنودې او خپله کوتي ته د ننه شو.

هغه، مرغی کوتي ته د ننه کړي تر څو پېښو یی و نه خوري.

هغه یی په تاخچي کي کښنودې او پر سر یی خپل څادر واچوه.

بندی مرغه

.....

بیا بېرته برنډې ته راغی.

کېناست.

دام يې په اصولو سره ټول کړ.

بیا يې د پټکو سره د کوټې په تاخچې کې کېښود.

آچه يې هم د کوټې په لرگي ميخ کې زورند کړ.

هغه بیا برنډې ته لاړ او کېناست.

د مرغی په ننداره شو.

هغې لږې شولې و خوړې او د کپس د ننه په ځانگي کېناسته.

شاو خوا يې کتل او غوښتل يې چې له کپسه و وځي.

هغه تاوه را تاوېده او سوری يې لټاوه.

کپس ډېر کلک و.

د وتو لاره نه وه.

مرغی هم ډېره چابکه او هوښیاره وه.

يوه ورځ چې تورگل غوښتل هغه ته دانه او اوبه واچوي، هغې ځان

غلی و نيوه او د کپس په کونج کې، کېناسته.

تورگل هغه وليده او سوچ کوه چې هغه ناروغه ده.

بیا کپس ته نږدې شو.

کپس يې وخوزاوه، هغې ځان په تگۍ وهلی و.

بندې مرغه

.....

تورگل ډېر خواشینی شو.

کپس یې له ونې ښکته کړ.

هغه یې برنډې ته، یو وړ.

بیا یې و ویل:

هی، هی!

افسوس چې شکلي مرغی هم ناروغه شوه.

بیا یې کپس منځ ته و کتل.

دانه او اوبه یې هم درلودل.

بیا یې زیاته کړه.

دانه او اوبه هم لري.

کېدای شي ډېر خفه شوې او یا گرمی وهلي وي.

بیا یې کپس ځانته نږدې کړ.

د کپس دروازه یې خلاصه کړه.

مرغی یې د کپس نه و باسه او د کپس پر سر یې کښېناوه.

مرغی خپلې سترګې پټې او خلاصې کوي.

کله به ونې او کله به یې تورگل ته کتې.

هغه د وخت په انتظار وه.

بندي مرغه

.....

په دې وخت کې مور يې ورته غږ کړ.

تورگل و ويل څه وايي؟

هغې و ويل:

کوټې ته راشه او د غنمو بورۍ او چټه او پر گرمچي يې کېږده تر څو مورکان يې سورۍ نه کړي.

هغه و ويل:

سمه ده!

بيا کوټې ته د ننه شو.

ژر يې بورۍ اوچته او پر گرمچي يې کېښوده.

بيا د باندې شو.

ژر يې کپس ته نظر واچوه.

مرغۍ نه وه.

هک پک شو.

بيا د کپس شاو خوا يې و کتل، څه نه په سترگو کېدل.

ونې ته يې نظر واچوه.

په ونې کې هم نه مالومېده.

بيا يې سوچ وکړ.

له ځانه سره يې و ويل:

بندی مرغه

.....

کېدای شي کومې پيشو نيولي او خوړلي يې وي.

بيا بام ته وخوت.

شاوخوا يې وکتل.

څه نه پر سترگو کېدل.

کومه پيشو او يا سپی هم نه ښکاره کېده.

بيا ونې ته يې وکتل.

څو چونچونې ناستې وې او د هغه په ليدو سره له ونې واو لوتې.

تورگل بېرته کوز شو.

کپس يې واخيست او په ونې کې يې زوړند کړ.

داني او اوبو سره يې غرض و نه کړ.

دروازه يې هم خلاصه پرېښوده.

بيا غولکه يې واخيسته او د کور نه د باندې شو.

دېرې (باغچې) ته لاړ.

الله الکان (هلکان) او د هغه همزولي هم وو.

هغوی ته يې د مرغه کيسه وکړه.

هغوی هم خپه شوو.

بيا يوه الک (هلك) هغه ته و ويل:

بندې مرغه

.....

سوچ مه کوه!

ته دامنونه او پټکې لرې.

ژر به بله مرغی ونیسي.

هغه و ویل:

مرغی به ډېرې وي.

خو!

د هغې مرغی په شان به، نه وي.

بیا د هغوی نه جلا او ډېرې ته لار.

الله ونې ډېرې وې.

څه گاتې یې ټول کړل.

هغه یې په جبونو کې واچول.

بیا یې غولکه له غاړې خلاصه کړه.

گاتې یې په کې کېښود.

په یوه لاس یې غولکه او په بل لاس کې یې د غولکې کاسه ونيوه.

وړاندې ته او ونو ته یې کاته.

مرغی هېڅ نه وې.

تر ماښامه وگرځېد او هېڅ ټک یې و نه کاوه.

بندی مرغه

.....

اوا (هوا) تياره شوه.
د مرغیو او شاروگانو آوازونه پیل شوو.
هغوی د کلي په اوچتو، اوچتو خانگو کې ناست وو.
بنکلي نغمې او آوازونه یې کول.
تورگل هم ډېر ستړی شوی و.
ډېر گرځېدلي او هېڅ ناست نه و.
خلک ټول د هرې خواو نه کورونو ته، تلل.
تورگل هم خپله غولکه په غاړې کړه.
جبونو کې یې گاتي وو.
هغه ډېر درانه وو.
تورگل د گاتو سره عادت شوی و.
هغه هم د نورو کسانو په شان کورته لاړ.
کوټې ته ننوت.
گاتي یې له جبه و وېستل او په تاخچې کې یې کېښودل.
بیا یې غولکه له غاړې خلاصه کړه.
هغه یې هم د گاتو په سر کېښوده.
کوټه تياره وه.

بندې مرغه

.....

تاخچې ته لار.

الکين يې را واخيست.

هغه يې وخز اووه.

الکين، تيل درلودل.

بيا يې اور لگيد واخيست او هغه يې روښانه کړ.

مور يې د خان کور کې په پخلي بوخته وه.

پلار او وروڼه يې هم نه وه راغلي.

خو دکيکې تېرې شوې.

پلا او دوې وروڼه يې هم ورسېدل.

تورگل هغوی ته سترې مه شئ و ويل.

هغوی هم ورته و ويل:

لوی شئ.

تورگل گرمچې ته نږدې او هغه ته يې تکیه وکړه.

څه وخت تېر او مور يې هم ورسېده.

د شپې ډوډۍ تياره (آماده) وه.

هغې د شوتلې (شفټلې) سابه پاخه کړې و.

جواړي هم تاوده وه.

بندی مرغه

.....

تازه يې د تناره نه وېستلي وو.
بيا يې دستر خوان اوار (هوار) کړ.
تورگل د لاس اوبه راوړې.
لمړی يې پلار، بيا يې وروڼه ته واچوې.
بيا يې خپل لاسونه پرېمنځل.
دستر خوان ته کېناستل.
پر خوړو يې پيل کړ.
ډوډۍ و خوړل شوه.
بيا مور يې چای راوړ.
چای هم و څښل شوو.
بيا مور يې تورگل ته و ويل:
ولي نن خپه يې؟
هغه و ويل:
مرغۍ ناروغه وه.
ما د کپس نه و باسه او هغه پر سر مي کېناوه.
تا غږ کړ.
زه کوټې ته راغلم او بورۍ مي په ګرمچي کېښوده.

بندي مرغه

.....

ژر بېرته را و وتم.

جای وه، جولا نه وه.

مرغی ورکه شوې وه.

پوې نه شوم چې څه شوه.

موريې و ويل:

هغه به اولوتې وي.

تورگل و ويل:

نه!

ته څه وايي؟

هغه ناروغه وه.

اولوتی نه شوه.

هغې و ويل:

سوچ مه کوه.

ونې ته بڼې، بڼې او بڼکلي مرغی را ځي.

مرغی په آزاد ژوند خوشحاله وي.

تا هغه په کپس کې بندي کړې وه.

که انسان هم بندي شی، زړه به یې پرک وچوي.

بندی مرغه

.....

بیا هغه خوارکی، مرغی.

هغی به هگی درلودی.

کېدای شي بچیان یې درلودل.

تا ونيوه او په کپس کې دې بندي کړه.

نور داسې کار مه کوه!

هو!

بله خبره مې په یاد شوه.

هغه داچې:

اوس د پسرلي وخت دی.

په دې وخت کې، ټول مرغان هگې اچوي بیا هگی بچیان کېږي.

یوه څو میاشتي بنکار مه کوه!

ډېر وبال (ډېره گناه) لري.

پرېږده چې د مرغیو نسل ډېر شي.

تورگل و ویل:

مرغی څه وبال لري؟

په دې وخت کې پلار یې په غصه شو او ویې ویل:

مور دې رېښتیا وایي.

بندې مرغه

.....

په دې وخت کې ښکار ډېره گناه لري.

مشر ورو يې هم و ويل:

ما هم د ماجت له ملا امام نه اورېدلي چې د پسرلي او مني وخت کې
نه يوازې ښکار اوبال (گناه) لري، بلکه هگيو خوړل يې هم غټ
اوبال (گناه) لري.

بيا تورگل و ويل:

لکه چې ټولو سره لاس يوه کړی دی.

بيا موريې و ويل:

مونږ ټول رېښتيا وايو.

بيا يې زياته کړه.

روسته له ننه، زه خو د ښکار غوښه نه پخوم.

تورگل و ويل:

سمه ده!

که سر له سبا ښکار پرېږدم، څه به وکړم؟

پلار يې و ويل:

زمونږ سره به کروندو کې کار وکړئ.

کار به زده کړي.

په ځوانۍ کې به دې، په کار شي.

بندې مرغه

.....

هغه و ويل :

سمه ده!

په خبرو اترو شپه پخه شوه.

پلار يې و ويل:

راځئ چې شپه جوړه او بيده شوو.

سبا به وختي پا څېرو اودس، لمونځ نه وروسته کړوندو ته به لاړ شوو.

کار به وکړو.

بيا به تورگل مونږ ته سهار چای راوړي او کار به پیل کړي.

ټولو و ويل:

سمه ده!

اوس به بيدو شوو.

ټول بيده شوو.

سهار شو.

د پلان سره سم، کارونه پیل شوو.

تورگل بيده و.

لمر و خوت.

موري هغه پاڅاوه.

بندې مرغه

.....

هغه د کلي ويايي (بيايي) ته لار.

خپل مخ او لاس يې پرېمنځل.

بيا بېرته، کوټې ته راغی.

مور يې چای دم کړی و.

جواړی يې په دستر خوان کې تاو کړی و.

چايجوش او دستر خوان يې تورگل ته، په لاس ورکړ.

بيا يوه چکۍ گوره (گره) يې هم هغه ته په جب کې کېښوده.

بيا يې څلور پيايي په کڅورې کې کېښودې او هغه ته يې په بل لاس کې ورکړې.

بيا يې هغه ته و ويل:

ټول به، پټې ته يوسه!

پښو ته دې گوره چې و نه لوبړي.

که نه ،هم به ځان ژوبل کړي هم به چای چپه کړي.

کېدای شي ټولې پيايي ماتې کړي.

هغه و ويل:

سمه ده!

سوچ مه کوه!

اوس لږ غټ شوی يم.

بندې مرغه

.....

مور يې و ويل:

سمه ده!

نامې خدا!

خداى دې له بدو سترگو و ساته!

بيا تورگل، روان شو.

د كلا نه، و وت.

بيا بر(بره، پاس) پټې ته لاړ.

چاى يې الله ورساوه.

بيا يې سلام واچوه.

پلار يې، هغه سلام ته، و عليکم و ويل.

بيا يې هغه ته و ويل:

چاى د لوي پولې پر سر کپړده!

په پيالو کې يې چاى واچوه!

دادى مونږ هم درځو.

هغه د پولې په سره دسترخوان اوار کړ.

پيالي يې په دستر خوان کې، کېښودې.

بيا يې پيالي هم پر دستر خوان کېښودې او له چاى نه يې ډکې کړې.

بندی مرغه

.....

ټول دستر خوان ته راغلل.

پلار يې وويل:

لاړ شه گوره هم راوړه!

هغه وويل:

گوره مې هم راوړي او په جب کې مې ده.

بيا يې جب ته لاس کړ او گوره يې راوباسه او پر دستر خوان يې کېښوده.

پلار يې گوره واخيسته او په لاسونو يې ماته او بېرته يې پر دستر خوان کېښوده.

بيا ټولو د چای په څښلو پيل کړ.

تورگل هم الټه چای وڅښه.

پيا لې يې ټولې او په دستر خوان کې يې کېښودې.

چايجوش يې هم په لاس کې ونيو او کور خوا روان شو.

په لاره کې به ته او ونو څانگو ته به يې کتل.

د ونې په يوې څانگه کې يې، ښکلې مرغی وليده.

هغه شنه او سینه يې سپينه وه.

تر ونې لاندې ودرېد.

د مرغی په ننډاره شو.

بندی مرغه

.....

مرغی، تورگل ته یی پام نه وه.

هغی څه ویل او د بوی خانگی نه بلی ته الوته.

الته به یی څو دکېکې تېروی، بیا به بلی ته الوته.

کله به پتی ته کوزه، څه دانه به یی وخوره، بیا به بېرته الوته او ونی ته، تله.

د تورگل مرغی پېره خوښه شوه.

هغه د ځانه سره و ویل:

دا مرغی چې و نه نیسم، نه کیږي.

ژر، ژر چایجوش، پیالی او دسترخوان یی کورته ورساو.

الته د برنډې پر سر یی کېښودل.

بیا کوتی ته د ننه شو.

بندی مرغه

.....

پتکي يي را واخيستي او په منډه د کلا نه و وت.
هغې ونې ته لار چېرې چې مرغی په کې ناسته وه.
مرغی نه ښکارېده.
بيا يي پتې ته و کتل.
الته هم نه وه.

بندی مرغه

.....

خورا خفه شو.

دېرې ته لار.

الته يې سترگې پر هماغې مرغی ولگېدې چې د هغه خوښه شوې
وه.

بيا يې شاو خوا پټکې کېنوي.

بندې مرغه

.....

خپله يې د ونې ډډ ته پټ شو.

خو دكيكې لا نه وې تېرې شوې چې مرغی په پټكې كېناسته او پښه يې په لومې كې ونښته.

هر څه يې كوښښ وكړ چې ځان خلاص، مگر و نه توانېده.

په دې وخت كې د تورگل ورته پام شو.

منډه يې كړه.

هغه يې و نيوه او له پټكې يې خلاصه كړه.

په منډه، منډه كور ته لاړ.

هغه يې په كپس كې واچوه او دروازه يې ټينگه پورې كړه.

بيا يې د كپس اوبه او دانه وكته.

دانه وه، خو اوبه وچې شوې وې.

بيا يې كوزه واخيسته د منگي نه يې په كې اوبه واچوې او د كپس اوخوره يې ډكه كړه.

مرغی به كله يوه خوا منډه كړه او كله به يې بله خوا.

هغه ډېره وارخطا وه.

غوښتل يې ژر تر ژره د كپس نه و وزی.

هغې د ځانه سره څه و یل.

بيا تورگل مرغی البته پرېښوده او د كلي د باندې شو.

بندې مرغه

.....

دېرې ته لار.

پټکې يې ټولې او بيا کور ته يې وېوړې.

کوټې ته يې د ننه او بېرته يې په تاخچې کې کېښودې.

بيا برنډې ته لار.

الته پر اوار شوي پوزي کېناست.

دېوال ته يې ډډه وکړه.

مخ يې کېس ته و.

مرغۍ زور ږده.

اخوا دېخوا په کېس کې الوته.

هغې به ويل:

خپل وطن – گل وطن

تورگل ډېر خوشحاله شو او له ځانه سره يې و ويل:

څومره ښکلې مرغۍ ده.

څومره ژر په رېز راغله.

کېدای شي له چا نه خوشي شوې وي.

ځکه رېز کوي.

څو دکيکې تېرې شوې.

بندی مرغه

.....

مور يې راغله.

تورگل هغې ته سلام واچو.

مور يې د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا هغه خپلې مور ته و ويل:

وگوره!

څه ښکلي مرغی ده.

مور يې و ويل:

چېرې ده؟

هغه و ويل:

په کپس کې ده.

هغې کپس ته وکتل او ويې ويل:

په رېښتيا ښکلي ده.

دا دې له کومه کړه؟

هغه و ويل:

دا مې په پټکي کې و نيوه.

هغې و ويل:

تا خو وعده کړې وه چې نورې مرغی نه ښکاروم.

بندې مرغه

.....

تورگل و ويل:

دا ډېره ښکلې وه، طاقت مې را نه غی، نو ځکه مې و نيوه.

مرغی بيا په رېز پيل کړ او ويي ويل:

خپل وطن - گل وطن

تورگل خپلې مور ته و ويل:

گوره څه ښه رېز کوي (بدلي وايي).

بيا موري و ويل:

ته پوهېږې چې هغه څه وايي؟

هغه و ويل:

نه!

موري و ويل:

هغه وايي:

خپل وطن - گل وطن

بيا تورگل و ويل:

ته څه پوه شوي؟

هغې و ويل:

زه لږ، لږ د مرغيو په خبرو پوهېږم.

بندې مرغه

.....

اوس وخت، د مرغانو د هگيو او بچيانو وخت دی.

دا خوشې کړه چې لاړه شي.

هغه و ويل:

نه!

دا ډېره ښکلې ده.

داسې مرغۍ ډېره لږه، پيدا کېږي.

بيا به يې له کومه ونيسم.

مور يې و ويل:

دا مرغۍ د همدې سيمې دي.

چېرته لرې نه ځي.

مور يې و ويل:

ښه به دا وي چې هغه خوشې کړي.

بيا هغه، خپل کار پسې لاړه.

تورگل هم د باندې او خپلو همزولو ته يې کېسه وکړه.

هغوی ټول د مرغۍ ليدو ته راغلل.

هر يوه به ويل:

څه ښکلې مرغۍ ده.

بندې مرغه

.....

بايد و ساتل شي.

ورځ تېره، بيا ماښام شو.

شپه ورسېده.

پلار او وروڼه يې هم کورته راغلل.

تورگل هم له ډاره (وېرې) هغوی ته د مرغی په هکله څه و ونه ويل.

د مورې هم له ياده و واته، ځکه هغه ډېره ستړې شوې وه.

شپه شوه.

د شپې ډوډۍ د نورو شپو په شان وخوړل شوه.

بيا چای جوش او وخوړل شوو.

هر يوه په خپلو ټاکل شويو ځايونو کې بیده شوو.

تورگل هم په خپل ځای کې، بیده شوو.

څو ډکيکي تېرې شوې.

هغه خوب وليد چې مرغی غواړي هغه خپلې سيمې ته بوزي.

هغه ته خپلې هگۍ و بنيي چې له منځه به لاړې شي.

په خوب کې هغه ومنه چې مرغی خوشي کړي.

د کوټې نه د باندې شو.

کپس ته نږدې شو.

بندې مرغه

.....

مرغی وینه وه.

هغې ویل:

خپل وطن – گل وطن

بیا بېرته کوټې ته ننوت.

پر خپل ځای بیده شو.

په خوب کې یې سهار شو.

له خوبه پاڅېد.

کپس ته لاړ.

مرغې یې خوشې کړه.

مرغې د کپس نه و وته او پر څانګې کېناسته.

بیا هغه به لږ، لږ الوته او تورګل ته به یې کتل.

مرغې مخکې او تورګل ورپسې و.

ورو، ورو هغه خپلې سیمې ته ورسېده.

بیا تورګل و ویل:

ستا وطن همدا دی؟

هغې و ویل:

لږ نور هم وړاندې لاړ شوو.

بندی مرغه

.....

بیا مرغی هغه ته و ویل:

دلته ودرېره!

هغه ودرېد.

بیا مرغی پر یوې څانګې چې د ویالې په منځ کې وه، کېناسته.

د اوبه څپه ډېره شوه.

څانګه ورو، ورو اوبو لاندې کړه.

په دې وخت کې مرغی واو لوته.

څپه لاړه او څانګه بیا اوچته شوه.

مرغی بیا په څانګې کېناسته.

هغې به ویل:

خپل وطن – گل وطن

تورگل و ویل:

دا ستا وطن دی.

هغې و ویل:

هو!

دا زما وطن دی.

بیا یې تورگل ته و ویل:

بندي مرغه

.....

راځه زما کور وگوره!

هغه وړاندې لار.

بيا مرغی واولوته او پر یوې ځانګې کېناسته.

بيا يې هغه ته خپلې هګۍ وښودې.

هغه و منه.

هغې ته يې و ويل:

ښه شو چې ته مې، خوشې کړې.

که نه ستا هګۍ به خرابې شوې وې.

مرغی خوشحاله شوه.

اخوا دېخوا به الوته او تورگل به د هغې ننداره کوه.

بيا بېرته ځانګې ته راغله، کومه چې به د اوبو په څپو کې ډوبېده او بېرته اوچتېده.

د تورگل هم د هغې وطن خوښ شو او هغې ته يې و ويل:

ته دلته اوسه چې خوشحاله يې.

زه به بېرته لار شم.

کله ناکله به ستا پوښتنې ته، راځم.

هغې ومنه.

په دې وخت کې هغه په اړخ واوښت او وینښ شو.

بندې مرغه

.....

سهار شوی و.

اوا لږه روښانه شوي وه.

د ملایانو آذا نونه تر غوړو کېدل.

د کوتې نه د باندې شو.

وني خوا لار.

کپس ته نږدې شو.

د کپس دروازه یې خلاصه کړه.

مرغی واولوته.

بندی مرغه

.....

په الوتو کې يې هم ويل:

خپل وطن – گل وطن

خپل وطن – گل وطن

بيا هغه هم چې لاره يې په خوب کې ليدلې وه، روان شو.

د مرغی سيمې ته ورسېد.

بيا هماغه ځای ته لاړ، کوم چې مرغی به پر څانگې کېناسته او بېرته الوته.

بندې مرغه

.....

بيا د هغې د هغو ځای ته لار.

ويې ليد چې ځالي پر سر بله مرغی ناسته او د هگيو حفاظت کوي.

په دې وخت کې هغه خوشې شوي مرغی راغله او دهغې بلې مرغی نه يې مننه وکړه.

بله مرغی واولوته او بلې خوا لاره.

هغه مرغی بېرته پر خپلو هگيو کېناسته.

تورگل هم خپل کلي ته روان شو.

څه وخت تېر شو.

تورگل به کله ناکله د هگيو سيل ته، ته او نورو همزولو ته به يې څه نه ويل:

بندې مرغه

.....

يوه ورځ لار چې د مرغۍ هگۍ وگوري.

يوه هگۍ ماته ښکارېده.

هغه خواشینی شو.

له ځانه سره يې وويل:

دا به کوم بل مرغه ماته کړي او غوښتل يې چې هگۍ وخوري.

کېدای شي په دې وخت کې هغه مرغۍ راغلي او بله يې شړلې وي.

بيا لږ نږدې شو.

د هگۍ په منځ کې څه ښکارېدل.

هغه سور بخونی وه.

سر يې وړاندې کړل.

ويي ليدل چې په هغه کې د مرغۍ بچۍ دی.

هگيو سره يې غرض و نه کړ.

بندی مرغه

.....

بیا بپرته کور ته ستون شو.

سبا وختي بیا لاړ.

ويي کتل چې د مرغی بچي نیمایي له هگی وتی دی.

نورې هگی په خپل حال کې دي.

په دې وخت کې مرغی وچغېده او پر هگیو کېناسته.

تورگل هم بپرته خپل کور خوا ته، روان شو.

بندی مرغه

.....

دوې ورځې تېرې شوې.
د هغه زړه طاقت و نه کړ.
بيا الله لار.
گوري چې دوې بچيان له هگۍ وتلي دي.
مرغۍ چېرې تللي وه.
څو دکيکې هغه، الله ولاړ و.
په دې وخت کې مرغۍ راغله او په خوله کې يې څه وو.
تورگل هم خپل سر نږدې کړ.
گوري چې د مرغۍ په خوله کې چينجۍ دی.
هغه يې نيمايي کړ.
نيم يې يوه بچي او بل نيم يې بل بچي ته ورکړ.

بندی مرغه

.....

بیا بېرته واولته او بیالی پلو(خوا) ته لاره، تر څو بل چینجی راوړي.

څو ورځې تېرې شوې.

تورگل بیا الله لار.

ویي لیدل چې د ټولو هگیو نه بچي وتي دي.

مرغی ځي او راځي.

په خوله کې چینجیان او ملخ راوړي او بچیانو ته یې ورکوي.

بچیان هم ورځ تر بلې لوېږي.

بندی مرغه

.....

په خاله کې خوا دېخوا گرځي.

هغوی بېرېري چې له خالي و نه لوېري.

تورگل به کله نا کله الله ته.

د مرغی او د هغې د بچیانو سیل به یې کوه.

لس، پنځلس ورځې تېرې شوې.

د مرغیو بچیان په الوتو شوو.

تورگل بله ورځ الله لار.

گوري چې خاله شته او د مرغی بچیان اولوتې دي.

بندې مرغه

.....

بيا د ويالي خانگي ته لار.

الته يې و ليدل چې مرغی او بچيان يې پر خانگي کښېني، کوم وخت چې خانگه ډوبېدو ته نږدې شي، هغوی الوحي.

هغه خو د کيکي الته، د هغوی ننداره وکړه.

لمر دود شو.

هغه بېرته، کور ته ستون شو.

تېره شوې کيسه يې خپلې مور، پلار او ورونو ته بيان کړه.

پلار يې و ويل:

ښه دې وکړ، چې هغه دې خوشي کړه.

له يوې خوا هغه به په کپس کې مرداره شوې وه او له بلې خوا د هغې هگۍ به هم له منځه تللي وې.

که مونږ په بې رحمۍ سره مرغی ونيسو او ښکاريې کړو، د وخت په تېرېدو سره به ورو، ورو د هغوی نسل له منځه لاړ شي.

ما خو تا ته مخکې هم ويلي و.

چې په پسرلي او مني کې د مرغانو ښکار کول منعه دی.

خکه چې هغوی د بچيانو وخت دی.

بيا هغه د خپل پلار، مور او ورونو نه، منه وکړه او هغوی ته يې ډاډ ورکړ چې په پسرلي او مني کې به، د مرغانو ښکار بند کړي.

پای

بندی مرغه

.....

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماري افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتید انستیتوت های تخیکی و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخییک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخییک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهر و)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

بندې مرغه

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچین (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم

بڼدي مرغه

.....

- (جلد اول)
۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
- (جلد دوم)
۴۷. د شپېلۍ مينه (مه ينه) په کچه گړۍ کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مينه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د يوې بڼونکې مينان په يوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گړي ماما مينه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بې زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مينې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او گړندۍ کړنلاره د معمارانو او انجینېرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
- (جلد سوم)
۵۹. سيدو او عیدو - د کوشنيوالي خواږه ملگري (پښتو ناول)

بندی مرغه

.....

۶۰. د یوې میاشتنې **ناوې** (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)
۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - **بي بي مهر**
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوږي
۶۶. ډارونکی سېلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو **توپیر** د نن سره
۶۹. د مور **وژونکی (قاتل)**، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی **ملا** (پښتو ناول)
۷۳. **خوان شهید** (پښتو ناول)
۷۴. **توده برستن** (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند **خوړې** او **ترڅې** (پښتو ناول)
۷۸. الماء [دیارس کلنه فلسطینی انجلی تر نږدې ودانۍ (پښتو ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبی
۸۱. د ښاروالۍ کاریگر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)
۸۳. شهرۍ زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)

بندې مرغه

.....

ساختمان های کانتینری	۸۴.
کانتینري ودانی	۸۵.
Architecture of Buddhist temple in Kabul city	۸۶.
بنکلي هوسی (پښتو کیسه)	۸۷.
خره بیزو (پښتو کیسه)	۸۸.
سور تنور (پښتو ناول)	۸۹.
سپین کارغه (پښتو داستان)	۹۰.
لپونی لبوه (پښتو داستان)	۹۱.
بندې مرغه (پښتو داستان)	۹۲.

بندی مرغه

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کلالی در مرادخانی
۳. بی وخته باران
۴. د ژوند پای

بندې مرغه

.....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Captive Bird

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: September - October /2027

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library